Дүнән Москвада, сәркиҹә

«Јенилијчи» конструктор-технолог тәшкилаты дүнән әлкәмизин пајтахтына 300 експонат көндәрмишдир. Һәмин експонатлар кәләҹәк әввәлинә Москвада ССРИ Халг Тәсәрүфаты Наилијәтләри Сәркисинин «Машынгајырма» павилјонунда ачылачаг «Азәрбајчан јенилијчиләри кечмишдә вә сәмәрәлилик үгрунда мүбаризәдә адлы тематик сәркидә иштирак едәкдир. Нефт гујуларынын һәсилатыны өлчән автомат апаратларын јохланмасы вә тә'мири үчүн универсал стенд, електромагнитлә ишләјән арабачыг, универсал газ ләнмәләјичиси... онларын арасындадыр.

Сәрки ајын 1-ә дәк давам едәкдир. Азәрбајчан јенилијчиләри һәмин дөврдә пајтахтын сәнаје мүәссисәләриндә сәјјар сәркиләр дә кечирәчәкләр.

● ●

Хәбәр вердиҗимиз кими, ССРИ Рәссамлыг Академијасынын мүхбир үзвү, республиканын әмәкдар инчәсәнәт хадими Өмәр Елдаров «Заманын дәрд рәнки» композисијасы, «Гәлбә» гәзети вә «Кәнч өгланын портрети» һәчмәл-портретләри үчүн 1973-чү илдә ССРИ Дөвләт мүкафаты алмага тәгдим олунмушдур. ШӘКИЛДӘ: һәчмәлтәрәфли **Өмәр Елдаров.**

БАКЫНЫН ГОНАГЛАРЫ

Јәмән Халг Демократик Республикасы нәкимләринин ССРИ Әдлијә Назирлијинин дә'вәти илә Совет Иттифагына кәлмиш нумајәндә һеј'әти дөрд күндүр ки, Азәрбајчан Әдлијә органларынын вә халг мәһкәмәләринин иши илә таныш олур. Нумајәндә һеј'әтинә ЈХДР Али Мәһкәмәсинин сәдри Абдул Васиә Салим башчылыг едир.

Гонаглар республиканын Әдлијә Назирлијинә вә Али мәһкәмәсинә одмуш, бурада Әдлијә назири Е. Ө. Маммәдова вә Али Мәһкәмәнин сәдри А. һ. Ибраһимова сөһбәт етмишләр.

Үчүнү 27-дә ЈХДР нәкимләринин нумајәндә һеј'әтини Азәрбајчан ССР Али Совети Рејасәт һеј'әтинин сәдри Г. Ө. Халилов гәбул етмишдир.

Абдул Васиә Салим Совет Иттифагына сәфәриндән разы галдығыны билдирмишдир.

Үчүнү 29-да бәзи күнү јәмәнли гонаглар Москваја јола дүшәчәкләр.

* * *

Данимарка Коммунист Партијасы Мәркәзи Комитәсинин үзвү Бодил Емануел башда олмагла Азәрбајчана гонаг кәлмиш Данимарка Коммунист Партијасы нумајәндә һеј'әти республиканын һәјаты илә таныш олмагдадыр. Гонаглар Бакынын көрмәли јерләри илә таныш олмуш, Серебровски адына Нефт вә Газ Чыхарымасы Идарәсинә кетмишләр.

Азәрбајчан КП МК катибі Д. П. Гулијев үчүнү 26-да нумајәндә һеј'әтинин үзвләрини гәбул етмишдир. О, Совет һакимијәти илләриндә Азәрбајчанда баш вермиш бөјүк ичтимаи-игтисади вә мәдәни дәјишикликләрдән, Сов.ИКП XXIV гурултајынын гәрарларынын мүвәффәгијәтлә һәјата кечирмәк, мачлисин гәрарларына мүвафиг сәјаәтлә гаршыламаг үчүнү республика әһәмәтләрини мүбаризәсиндә данышмышдыр.

Б. Емануел Азәрбајчана дә'вәт олунмуғлары үчүн тәшәккүр едәрәк, етән илин ахырында Данимаркада кечирилмиш Совет Иттифагы күнләринин бөјүк мүвәффәгијәтиндән сөһбәт ачмышдыр.

Үчүнүн 27-дә Бакы Шәһәр Партија Комитәсинин биринчи катибі Ә. һ. Каримов Данимарка коммунистләринә гәбул етмишдир. Ә. һ. Каримов онлара Бакы пролетариатынын интернасионалчылыг әнәнәләри илә, Бакы партија тәшкилатынын тарихи вә бу күнү һәјаты илә таныш етмиш. Азәрбајчан пајтахты коммунистләринин дөгүзунчу бешиллик тапшырыгларынын вахтындан әввәл јерінә јетирмәк, Сов.ИКП XXV гурултајы ны лајигәтлә гаршыламаг мәгсәди дашыјан чохчәһәтли фәалијјәтиндән данышмышдыр.

Б. Емануел демишдир ки, Бакы партија тәшкилатынын зәнкин иш тәчрүбәси илә танышлыг Данимарка коммунистләринин фәалијјәтинә онлара көмәк едәчәкдир.

С. МӘЛИКОВА: Үч илдән ашағы иш стажы олан гадынлара һамиләлијә вә доғуша көрә мүавинат әмәк һаггынын нечә фаизи мигдарында верилмәлидир?

ЧАВАБ: Азәрбајчан һөкмәтләр Иттифаглары Шурасы һүгуг мәсәләләтханасынын мүдири Л. Шаһбазова јолдаш һәмин суалын чавабыны белә шәрһ едир:

— ССРИ Назирләр Советинин 1973-чү илин 26 ијул тарихли 530 нөмрәли гәрары илә мүәјјән едилмишдир ки, фәһлә вә гуллугчу гадынлара, о чүмләдән һөкмәтләр иттифагынын үзвү олмајан гадынлара вә колхозчу гадынлара һамиләлијә вә доғуша көрә мүавинат иш стажындан асылы олмајараг орта тәзминә мигдарында верилир.

Фәһлә вә гуллугчу гадынлара һамиләлијә вә доғуша көрә мүавинат, әмәк фәалијјәтинә мүвәггәти итирмәјә көрә мүавинәти һесабламаг үчүн гојулмуш гајдалар үзрә һесабланыр.

● ●

Х. ДАДАШОВ: Ишчи илә идарә арасында әмәк мүгавиләси нечә мүддәтә бағлана биләр?

ЧАВАБ: Азәрбајчан ССР Әмәк Ганунлары Мәчәлләсинин 20-ни маддәсинә әсасән әмәк мүгавиләси гејри-мүәјјән мүддәтә, үч илдән чох олмајан мүддәтә, мүәјјән иша көрүлмәси мүддәтинә бағланылыр. Әмәк мүгавиләсинә мүддәти гүртардығын сонра тәрәфләрдән бири өзү мәндәрылмасына тәләб етмәкдә вә әмәк мүнасибәти әслиндә давам едирсә мүддәтсиз мүгавилә гејри-мүәјјән мүддәтә узадылмыш сајылыр.

● ●

А. БИЛАЛОВ: Идарә мүдиријјәти хәбәрсиз олмадан мәнә төһмәт вермишдир. Һәмин вахтдан ики ај кечмишдир. Мән бу чәзанын тапунсуз верилмәсиндән шикајәт едә биләрәмми?

ЧАВАБ: Интизам мәс'улијјәти һаггында ганунвериҗилијә әсасән тәбәлик тәдбәси илә верилмиш интизам төнбеһиндән төнбеһ алмыш фәһлә вә гуллугчу һәмин төнбеһи вермиш вәзифәли шәхсә вә ја органа шикајәт едә биләр. Төнбеһ верилән күндән бир ај әрзиндә фәһлә вә гуллугчуја јени интизам төнбеһи верилмәсә о, интизам төнбеһи алмамыш һесаб едилир.

Фәһлә вә гуллугчу әмәк интизамыны јениндән позмаса вә өзүнү ачыглы ишчи кими көстәрсә, верилмиш интизам төнбеһи бир илдән мүддәтә гүртарандан онун үзәриндән көтүрүлә биләр.

● ●

А. ДАДАШОВА: Суд әмәр ушағы олан ана ушағы олдуғуна көрә вәзифәсини ичра етмәкдә чәтинлик чәкирсә нисбәтән јүнкүл ишә көчирилмәсини тәләб едә биләрми?

ЧАВАБ: Азәрбајчан ССР Әмәк Ганунлары Мәчәлләсинин 179-чу маддәсинә әсасән судәмәр вә ја бир јашына чатмамыш ушағы олан гадынлар әвәлки ишә јеринә јетирә биләмәдикдә башга ишә көчирилмәлә, һәм дә онларын әвәлки ишдә алдыгы орта әмәк һаггы ушағын бүтүн әмәкдарлыг мүддәтинә, һәбәлә ушаг бир јаша чатанадәк сахланылыр.

Сон имтаһан

Дүнән Бакынын орта мәктәбләринда бурахылыш имтаһанлары баша чатмышдыр. Бу ил 11.465 кәнч орта тәһсили битирмәк һаггында камал аттестаты алачагдыр. Онлары фабрик вә заводлар, иншаат мејданчалары, али вә орта ихтисас, техники пешә мәктәбләри көзләјир.

Мөвсүм ачылды

Дүнән Пиршағыдакы «Вәтән» пионер дүшәрәкәси јај мөвсүмүнү ачмышдыр. Абшеронун бу сәфалы күшәсиндә, Хәзәрин саһилиндә мазыраф ишчиләринин 300-ә јахын ушағы динчәлә-чәкдир. Мәктәбләр тә'тил күнләринин шән вә мә'наны кечирәчәкләр.

Лиман ишчиләринин, кәми тә'мирчиләринин вә дәнизчиләрин тәхминән мин ушағы бу ил Шүвәланда вә Пиршағыдакы пионер дүшәрәкәләринә иштиракә едәчәкдир. ШӘКИЛДӘ: Пиршағыдакы «Сүлһ» пионер дүшәрәкәсиндә.

Фото Л. Каркининдир.

Әлчәзаир ирригаторларына көмәк

СОВЕТ Иттифагынын су тәсәрүфаты тәшкилатлары 10 илдән чохдур ки, ирригасија гурғулары — бәндләр вә суварма шәбәкәләри тикмәк, Бејүк сәһра рајонларына су чыхармаг үчүн дәрин газма ишләри апармаг, өлкәнин мүхтәлиф рајонларында суварылан әкинчилик саһәләриндә тәчрүбә стансијалары тәшкил етмәкдә Әлчәзаирә техники јардым көстәриләр. Бу ишләр суварылан торпагларда памбыг, јем вә көрүбәдә тәтбиги илә әлагәдардыр. Совет мүтәхәссисләринин көрүбәдә тәтбиги илә әлагәдардыр. Совет мүтәхәссисләринин көмәји илә бәндләр вә суварма системләри тикмәк үчүн 20 ламәјиһә һазырланмышдыр ки, буларын бир һиссәси һәјата кечирилмиш вә ја һәјата кечириламәкдәдир.

Су јахынларда Москвада ССРИ мелиорасија вә су тәсәрүфаты назири Ј. Ј. Алексејевски илә Әлчәзаирин су тәсәрүфаты үзрә дөвләт катибі А. Әрбәин протокол имзаламышлар. Бу протокол совет вә Әлчәзаир ирригаторларынын бирликдә ишләмәләри үчүн јени кеншин перспективләр ачыр.

Бејүк сәһра рајонларында бирликдә дәрин газма ишләри давам етдирилә биләкдир. Бу ишләрин нәтичәсиндә јени кәндләр, кәндлиләрин јени тарлалары су илә тә'мин едилә биләкдир. Газма вә Әлчәзаир мүтәхәссисләри вәзәрдә тутулан ишләрин көрүләчәји рајонларда геолоҗи тәдгигатлар програмы тәртиб едирләр. Совет Иттифагы Әлчәзаирә газма дәзкаһлары, кеофизики маш васитәләр вә дикәр аваданлыг верәчәк, һәмчинин бејүк мүтәхәссисләр групу көндәрәчәкдир.

Бундан әлавә, Совет Иттифагы Әлчәзаирә јүксәк ихтисаслы експертләр көндәрәчәкдир ки, онлар су еһтијатларындан истифадә етмәјин ән јени методолоҗијасынын һазырланмасына, ири суварма гурғуларынын тикилмәсинә, су тәсәрүфаты тикинтиләри үчүн мүтәхәссисләр һазырланмасына көмәк етсинләр. Совет алимләри вә мүтәхәссисләринин иштиракы илә мәһсулдар чәмәнликләр вә өтләгләр салмаг мәгсәди илә кеншин кеоботаники тәдгигатлар апарылыр.

Әввәлләрдә олдуғу кими, бәндләр тикмәк вә јени торпаг саһәләрини мәнимсәмәк ишинә јенә дә бејүк диггәт јетирилир. Совет вә Әлчәзаир тәшкилатлары ики јени бәнд тикилмәси саһәсиндә биринчи нөвбәли тәдбирләрин һәјата кечирилмәсинә башлајырлар.

Серафим ИВАНОВ.

ССРИ Мелиорасија вә Су Тәсәрүфаты Назирлији коллекијасынын үзвү.

Вәтән көлнәји

Мир ЧӘЛАЛ

Бакыдан фанар кәлир,
Одума јанар кәлир.
Икимиз бир кәјнәкдә,
Кәјнәк бизә дар кәлир.
(ЕЛ МАНҺЫСЫ).

СИЗИ билмирәм, амма мән либасда кәјнәји үстүнлүк верирәм. Кејим-кечимдә јахшы кәјнәк, јар-јарашыгда да. Бә'зиләри палтосуну, ба'зиләри костјумуну вә ја чәкмәсини үстүн тутур. Мән јох. Кәјнәјимин јахалығы сә'мәнда олмады ишә кетмәји утанарам.

Хүсүсән кишиләри кејимләри ичәрисиндә кәјнәк бириничидир. Һәм чанә јахылыг, һәм зәнири көркәмдә!

Гафазын шәһәр вә кәндләриндә палто, плаш кејинән аз олур, јаз-пајыз ајларында чамаат һәтта голсуз кәјнәклә кәзир. Тәсадүфи дејил ки, јарашыглы кәјнәји магазаларда көрәндә чамаат өүш кими чумур, гијмәтинә, рәнгинә, өлчүсүнә бахмадан алыр...

Гәләз, кәјнәк доғрудан да јарашыгдыр. «Дост баша бахар, дүшмән ајаға» демишләр. Инди бу сөзү ајры чүр ишләтмәк лазымдыр: дост баша, дүшмән ајаға, чамаат кәјнәјин јахалығына бахар!

28 Апрел күчәсиндәки назыр палтар магазасынын габағында нөвбәни көрүб орадә јанашдым, магазадан чыханлар әлләриндә ики-үч јарашыглы кәјнәк апарырдылар. Севиндикләриндән дөзмүр, тәләсәрәк кәјнәји өјан-бу јана чевирир, јарашыгына, сәлигәсинә бахырдылар. Бу кәјнәкләр лап үзәгдан да јарашыглы, чазибәли көрүнүрдү. Аланын бириндән кәјнәјин өлчүсүнү сорушанда арханјын чаваб верди:

— Магазада кәјнәк болдур, нә өлчүдә дәсән вар!

— Һарадан кәтирибләр?

— Вәтән малыдыр. Тәзә! Алмалы шејдир, гардаш! Јарашыглы малдыр!

Кассаја јанашыб он алты манат вердим, чәки алыб сатышыја тәгдим етдим:

— 40-ны өлчү.

— Нә рәнк олсун?

— Шафтәли чичәји рәнкиндә.

— Өчаб зөвгүн вар!

Сатычы тәзә бир сөз ешитмиш кими мәни тәрс, мә'наны бахышла сүзүб керијә өвүду. Үстүнә саланмыш кәјнәкләрдән һәмин рәнкли икисини чыхарыб мәнә верди.

— Бу да сизә шафтәлы чичәји!

Мән чамаатын чохлуғуну, сатыкынын тәләдијини көрүб јубанмадым:

—Бүкүн апарым, — дедим, — саг олун, гардаш!

Сатычыдан алландан, өвәзәјә дурачлар сырасындан чыхандан сонра кәјнәји гачыздан ачыб диггәтлә бахмаға, јохламаға башладым. Доғрудан да сәлигәли, чазибәли кәјнәк иди. Ә'ла маркалы, сарма гуршаглы, зәр јазылы кәјнәјин еһтимал ки, чох үзәгдан, Авропа шәһәрләриндән кәтириндијини дүшүнмәк оларды.

Амма јох!

Бу, Вәтән кәјнәји, лап бизим Кәнчә фабрикиндә һазырланан мал имиш.

— Гардаш оғлу, бу кәјнәји тәзәликдә алмысыныз?

— Сәккиз-доғуз илдир буну алырыг, нечә ајам?

— Мән елә биләдим Авропадан кәлир.

—Јох, өз малымыздыр, халис Вәтән малы!

— Саг олсунлар тохучуларымыз, өрәзләримиз әләләә назырлајырлар.

— Чамаат да алыр, јахшы да кедир, кәлдикә ајна сатылмасы бир олур.

— Кејфијјәт. Бес нәдир?

— Кејфијјәтдән данышан чох олур, көзләрә аз.

— Икән чох фикир верирләр.

— Демә гардаш, көрүрсән чох шеј кејфијјәт мә'нуру өүрүб кәтирирләр, амма баханда халтура чыхыр: чәкмәди, папады, либасды, көрәк буну башдансонра назырламајасан.

— Халтураны истәсә өдәнләрин өзүнә кәјтармырсынмы?

— Гајтарыры, кејри олмир, чохунун әли ејрәнib. Зәј мал бурахан әл ејрәнib!

— О әли кәсмәк көрәк.

— Ону бачармазсан, гардаш. Зәј мал бурахан өз'зән сөнүн өз'нөнүнкүдү олур.

Бу кәјнәкләрин сәнмана дүшмәсинә, саг олсунлар, нечә идарә, тәшкилат көмәк елејиб. Халтура маллары кери гајтармасаг, сех рәисинин маашындан тутмасаг баша кәлмирди. Ахыр ки, гејдәјә дүшүб.

Мән кәјнәкләри өвә кәтирәнләр органларымын һәрәси бириниә көтүрдү.

—Ушаглар, бириниә дә өзүмә алмышдым.

— Ај ата, белә кәјнәји адам ики өвә алар? Сабаһ тапа биләмәјәксән ахы?

— Дејирләр һәр ај кәлир.

— Дејирләрә бахма, јахшы малы кејә көтүрүрләр. Милјон өнәлиси олан шәһәрдә, өзү дә кејнинә-кечинә чамаат үчүн бу нәдир?

Өглуму шәндырмаг үчүн көтүрүб магазаја, сатыкынын јанына кәлдим.

— Голдаш, — дедим,— саг олун, о күн мәнә вердијиниз кәјнәкләрдән оғлум да истәјир.

— Истәјир, бәс үстә, она да верәрик.

Һәмин кәјнәкләри дәстә илә пиштахтаның габағына гојанда оғлум гәшәнк, рәнклисини сечиб көтүрдү:

— Чох саг олун ки, сиз јахшы малы ачыг сатыша бурахырсыныз.

Сатычы күлүмсәди, гоҗаманын тутуб ичәри апарды:

— Бизә дә елә ејди. Огру-ојнаг ишә мүбаризә идарәсі бизим мүдирә бир аз дәрс верә.

— О идарә дәрс дә верир?

— Верир, бизим мүдирдән чәрима алмасын дејишдиләр. Нә ејбдир бир јахшы јолдаш кәлиб, дәмәк олар, мүвәффәгијәтләр тәмизләнib, мүнтәзәјиз кәјанатын көкү кәсилиб. Бу кишинә әсил коммунистдир. Чибиндәнкы јох, халгы, мүштәрији, дөвләтә хидмәт едир.

— Саг олсун елә тичарәт ишчиләри.

— Саг олсун, ачыг елләри аз олур! тәк-тәк!

— Онлары да гәдрини билмәк лазымдыр.

— Ај саг ол! Гәдрини билмәк лазымдыр. Буну тичарәтин башында әјләшән јолдашлар да нәзәрдә кәрек!

— Доғру сөзүдүр!

Сәксән илдә чағырмышдылар

СОН заманларда бизим аләмдә хејир ишләр чох олур. Һа көрүрсән бајрамдыр, јубилејдир. Мәчлисдир, мәрасимдир, көрүшдүр. Бир јолдашын јахшы ишиндән, о бирисинин ахтырдысындан, ичадындан сөһбәт кедир. Һамы да белә тәдбирләрә, хејир ишләрә севинир, үрәкдән севинир, рәвач вермәјә чалышыр.

Бу дәфә бизи дәг рајонларындан бирнә, гочаман мүәллим Паша Гулијевин јубилеји мәчлисинә дә'вәт етмишдиләр.

Паша мүәллим чаванларын севимлисидир. Бизим маһалда адам јохдур ки, Паша мүәллимин мәктәбиндә, маариф системиндәки фәалијјәтиндән хәбәрдар олмасын. Ачыздолусу, севинч вә фәрәһлә данышмасын!

Гафгазда, һәлә ингилабдан габаг мааришчиләр аләминдә бир мәшһур јер вар иди. Адына Гори семинаријасы дејирдиләр. Бу мәктәби—бу семинаријаны һәлә кечән әсрин орталарында сәвадсызлыга гаршы мүбаризә апаран тәшәббүскар халг зијалылары јаратмышдылар. Бу семинарија рус маарифчиләринин гафгазлылара бөјүк һәдијәси, хидмәти иди. Мәктәб олмајан, ушаглары охумаға чәлб етмәк чәтин олан вахтларда бу семинарија-да мүәллимләр һазырлајыр, сонра да онлары Гафгазын шәһәр вә кәндләриндә мааришчијамаға, ишә көндәрирдиләр. Белә мүәллимләрин ишинә чох чәтин иди. Моллалар, әфәндиләр, кешишләр, приставлар, јүзбашылар бу мүәллимләри көрмәк истәмирдиләр.

Бајраты учә олсун, Совет һөкүмәти гуруландан сонра мүәллимләрин дә, ушагларын да үзү күлүб, күнү доғду. Һәр кәндә мәктәб ачылды. Ушаглара китаб, тәлим верилди. Милијонларла бәләләр бәһәр гүшлары кими сөс-сәсә верib мәктәбләрә үз гојду. Һәр јердә дәрс башланды.

Бах, бизим јубилејинә чағырдығымыз Паша мүәллим маариф јолунда сач-саггал ағартмышы мүәллимләрдән иди. Һәмин Гори семинаријасынын јетирмәләриндән иди. Инди әлә хадимләрдән лап аз галыб, чохлары өмрүнү баша вуруб.

Паша мүәллим гочалса, тәтәдән дүшсә дә руһән күмрәһдыр, зәрәкләјинә сахлајыр. Мәктәбдән ајрылмыр. Мәктәби өз доғма еві, аиләси билир. Ушагларын тә'лим-тәрбијәсиндән хүсуси зөвг алыр. Маариф Назирлији дә онун сәмәрәли әмәјинә, сә'јинә јүксәк гијмәт верир. Паша мүәллим халг мүәллимидир. Әмәкдар маариф хадимидир. Нечә-нечә орден онун дөшүнү бәзәјир. Республиканын елә мәдәнијјәт, маариф мәчлисі олмаз ки, орада Паша мүәллимин үзү көрүнмәсин, сөзү ешидилмәсин.

Гочаман маарифчинин јубилејинә һәвәсә кетмәк истәјән јолдашлардан бир груп јығылыб машын сифариш вердик. Истираһәт ахшамы сәһәр тездән әјләшиб даға јола дүшдүк.

Сөз вахтына чөкәр, јазын лап оглан вахты иди. Бакыдан јахшы Шамахы јолу илә дағларакы дикләнирсән, бүтүн аләмин күл-чичәк ичиндә көрүрсән, торпаг дил ачыр, күл бүлбүлү, бүлбүл күлү чағырыр. Ајдын, күнәшли јаз сәмасынын хош аваз доллурур. Јолун саг-солу лалә тарласына бәнзәјир. Гушлар сөс-сәсә верib бәләләрини бәһәр тәрәнәләринә ејрәдир, ба'зән телеграф симләри үстүндә көләләрин дәриләринә үз тутуб күлүшүк саламлајырлар. Һәмишә бәһәр олсун, һәр јердә күнүш олсун!

Бу јоллары мән чох кетмишәм. Ушаглыгда тојада, чавадлыгда ат үстүндә. Зынгровлу фаитонларда, индә дә илдырым кими өтән әлвән «Волга» машынларында.

Һәјат чох дәјишиб, нәглијјат васитәләри тәрәгги тапыб, јоллар шүшә кими һамарланыб. Ачыг мәнә елә кәлир ки, гушлар һәмин гушлардыр, гырхәлли ил бундан әввәлкиләрдир, һәмин әсси, һәмин һәвәси, һәмин авазы илә јоллан өтәнләрә салам дејирләр. Һарадан кәлиб һараја кетдикләрини сорушмадан, һамысына еһтирам вә нәвазишлә уғурлар диләјирләр!

Гәрибәдир ки, әввәлләр ат белиндә, фајтонда өтәндә гушлар биздән үркүр, гачырдылар. Инди машыны көрүр, һеч јерләриндән, бејүрткән, јемишан колларындан гымыылданмыр, Санки өтән мүсафирләрин һамысы илә таныш-билә, чохдан үнсијјәт бағламышлар.

Биз хүсуси бир зөвг вә һәвәслә јашыл јамачлара, јухарылара, јүксәкләрә дырмашан, күл-чичәкләр долу назик, чығырвары јолларла кедирдик. Јол боју Паша мүәллимдән, о гочаман маарифчинин ишыглы, шәрәфли һәјаты вә мүбаризә јолларындан сөһбәт апарырдыг.

Ахы, өмрүн 65 илини һәмишә мәктәбә, Вәтән балаларынын бүлбүл кими сөс-сәсә вердији бир јердә динч өмәк илә кечирмәк өзү бејүк һүнәрдир, тәгдирәдәјиг бир һәјат, сәадәт јолудур. Сағ олсун, Совет һөкүмәтинин аталығ гајғысы ки, Паша мүәллим кими јадимләрин һәмишә ајаг үстә, шән, шәтарәтдә, күмрәһ саклајыр. Онун бајрамы бүтүн мәктәбләрдә, бүтүн чаванларын бајрамыдыр.

Бу сөһбәтләр әснасында һәр кәс гочаман мүәллимә өз мүнасибәтини әһәр етмәк үчүн мүнасиб сөз, нәфәс, фүрсәт ахтарырды.

Бирә Паша мүәллимин камил, мәһрибан инсанлығындан, бирә мүәллимлик мәһарәтиндән, усталығындан, даһа башгасы онун торпаға мәһәббәтиндән, аиләә сәадәтиндән, әмәк рәшадәтиндән данышырды. Мән онун гајрысындан, инсани лајагәтиндән мисал кәтирмәк истәдим.

Јолдашларын һамысы сусуб мәним сөһбәтимә диггәтлә динләдиләр.

Доғрудан да мәним сөһбәтим Паша мүәллимин јубилеј мәрасими үчүн чох мүнасиб вә әламәтдар иди. Бу фактын өзү инсан һаггында, онун башқа кејфијјәти, лајагәти һаггында чох шеј дејирди.

Әлбәттә белә олмушду:

Мән чаван вахтымда, сизләрдән ајыб олмасын, севдијим бир гызы, һәјалы бир кәндли гызыны, о да мәни севирди, кетүруб даг рајону Варташенә апармышдым. Мәнә Паша мүәллимин көмәјинә үмид едиб апармышдым.

Паша мүәллим мәни тәклидә јанына чағырыб ата кими јахшыча данлады.

— Оғул, — дедә,—чавансан, кәлачәк инкишаф јолундасан, инди сәнин гыз гачырмаг јох, елм далынча гачмаг вахтындыр. Хошбахт олун. Бир-биринә севмисиниз, бәјәнмисиниз. Ел-оба гајда-гануну илә тој едә биларсиниз. Кимсә дә сизә мане олмаз. Инди даһа кәнә заманә дејил, гызы, ја оғланы мәчбур едәјләр. Гыз гачырмаг кәнә феодал дөврүнүн адәтләриндән иди. Инди азад дүнја, азад һәјатдыр, бизим ганунларын күчү һәр шејі һәлл едәјир. Нә исә, хошбәхт олун, кечиб, јанлыш да бир пахышдыр. Сәмимисиниз, севкинизә дәмми олсун, мәнкәм, үгурлу олсун. Сизә нә көмәк лазымса олуначаг!

Паша мүәллимин ата нәсиһәти мәни чох мә'јус етди. Күман етдим ки, гызын — Пакизәнин атасы кәләндә она көмәк едәмәк, мән әлавәсиз, көмәксиз галачағам.

Ачыг Паша мүәллим мәнә дедикләрини гызын әграбасына билдирмәди, әксинә, Пакизәнин атасыны ики күн евиндә гонаг саклады, нә деди, нечә биширдисә, бизи барышдырды.

Һәмин Варташенә Паша мүәллимин сакин олдуғу бинада отаглар ајрылды, бизә лајагәтли бир тој гурулду.

Мәним евләнмәјим белә олуб. Пакизә ханым Паша мүәллимә миннәтдарлығыны һәмишә дејир. Беш ушағымызын һамысынын охујуб боја-баша чатмасында гочаман мүәллимин сә'ји вә әмәји вардыр.

Бу вәзијјәтдән, сөһбәтдән сонра Гәнбәр сөзә башлајанда һамы е'тираз етди:

— А тардаш, јубилејдә данышмалы сөзләри машында ејнә дејирсиниз, бәс нәчдә, чамаат габағында нә дејәчәксиниз?

Гәнбәрин данышмаға тәјмәјиндә мән габаға düшдүм, јолдашлардан хаһиш етдим ки, һамынын һәрәтләри үрәк сөзләрини дејан бир бәрикәмә јазылсын вә јубилеј мәчлисинда охунуб јубилјара верилсин!

Бунунла разылашдылар.

Москва. Третјаков шәкил галерејасы дүнјанын ән зәнкин рәсм хәзинәләриндән бириндир. Бурада мүхтәлиф дөврләрдә јашамыш көркәмли фырча усталарынын әсәрләри сахланылыр. ШӘКИЛДӘ: Третјаков галерејасынын гарышысында.

Фото П. Носовундур.

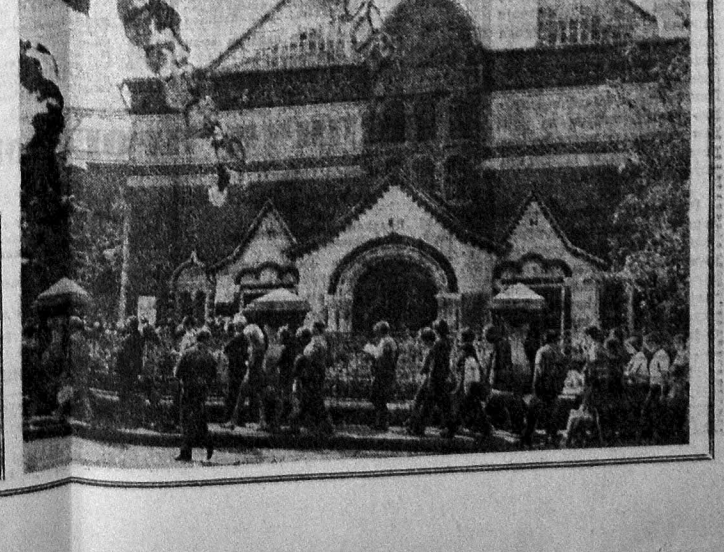

ИСТИРАҺӘТИНИЗ ХОШ КЕЧСИН!

Хош тәәссүратла • Бејүк сынаг гаршысында • Маариф ишчиләринин ушаглары үчүн • Совет Иттифагында һазырланан лајиһәләр үзрә

БУ СӘҺИФӘДӘ НӘДӘН ЈАЗЫРЫГ:

ОРИЖИНАЛ КОНСТРУКСИЈАЛЫ ГУРҒУ

Дүнән 5 нөмрәли Бакы клиник хәстәханасы ориҗинал конструксијалы гурғу алмышдыр. Бу гурғу чәрчәнләр, резинә мисија шә'бәләрини вә палаталара мәркәзләшдирилмиш гајдада оксиҗен верәчәкдир.

Мүалиҗә отагына јени чәрчәнләр столу да кәтирилмишдир. Онун үзәриндәки хәстәни лазыми истигамәтә автоматик олараг асанлыгла чевирмәк мүмкүндүр.